

TES-VERTAILU: AVAINTESS-YSOS-TERPA 2022–2025

AVAINTESS (päivitetty 2/2024) Palkkaus	Yksityisen sosiaalipalvelualan TES (Päivitetty 2/2024) Palkkaus	Terveyspalvelualan TES (02/2024) sopimuskausi 1.5.2022-30.4.2024 Palkkaus
<p>Työn vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä</p> <p>Vähimmäisperuspalkat palkkaryhmittelyliitteessä</p> <p>Kokemuksia 5 v. = 5 % työntekijän peruspalkasta 10 v. = 5 % työntekijän peruspalkasta Yht. = 10 %</p>	<p>Työntekijöille maksetaan palkkaa vähintään alan palkkaryhmittelyn, palkkasopimuksen ja siirtymäsäännösten mukaisesti.</p> <p>Palkkaryhmittelyyn perustuvat G-palkkataulukot, joihin sisältyvät palveluslisäportaat. Kaksi kalleusluokkaa: PKS sekä muu Suomi.</p> <p>Palvelusajan merkitys Palveluslisät 5, 8 ja 11 palvelusvuoden jälkeen. Palveluslisän suuruus vaihtelee G-palkkaluokasta riippuen ja on n. 4–5 %</p>	<p>Tehtäväkohtainen palkka Vaativuusryhmän mukainen palkka (vaativuusryhmät VR1, VR2, VR3, VR4, VR5 ja VR5b)</p> <p>kalleusluokat PKL1 ja PKS</p> <p>Erityistekijäisiä</p> <p>Henkilökohtainen palkanosa Vuosisidonnainen takuu: 4v = väh. 6% 7v = väh 11 %</p> <p>Muu henkilökohtainen palkanosa</p>
AVAINTESS Säännöllinen työaika	Yksityisen sosiaalipalvelualan TES Säännöllinen työaika	Terveyspalvelualan TES Säännöllinen työaika
<p>Yleistöaika enintään 9 h/vrk enintään 38 tuntia 15 minuuttia/viikko tai keskimäärin 6 viikon ajanjaksossa</p> <p>Toimistötyöaika Enintään 9 tuntia vrk ja 36 h 15 min/viikko tai keskimäärin 6 viikon ajanjaksossa</p>	<p>Yleistöaika enintään 8 h/vrk enintään 38 tuntia 20 minuuttia tai keskimäärin tämä aika 3-6 viikon ajanjaksossa. Vuorokautista työaika voidaan tilapäisesti pidentää tunnilla. Vaatii etukäteen sopimista.</p> <p>Toimistötyöaika enintään 7 tuntia 30 minuuttia / vrk enintään 37 tuntia 30 minuuttia / viikko tai keskimäärin tämä aika 3-6 viikon ajanjaksossa. Vuorokautista työaika voidaan tilapäisesti pidentää tunnilla. Vaatii etukäteen sopimista.</p>	<p>Normaalityöaika enintään 9 h/vrk (2 §:n mukaisesti sopien 13 t vuoro) enintään 38h 15 min /vko Tasoittumisjaksot</p> <p>Toimistötyöaika Enintään 8,5 t/vrk (2 §:n mukaisesti sopien 13 t vuoro) Enintään 37h 30min /vko Tasoittumisjaksot</p>

<p>Jaksotyöaika työaikalain 7 §:ssä mainituissa töissä ja toimintayksiköissä sekä satamissa ja pesuloissa</p> <p>Viikoittainen > vko 2 vko:n jakso = 76:30 3 vko:n jakso = 114:45 4 vko:n jakso = 153 5 vko:n jakso = 191:15 6 vko:n jakso = 229:30</p>	<p>Jaksotyöaika Enintään 10 tuntia / vrk Yövuorossa enintään 12 tuntia / vrk</p> <p>1 vko:n jakso = 38:20 3 vko:n jakso = 115 6 vko:n jakso = 230</p>	<p>Jaksotyöaika 3 vko:n jakso = 114h 45 min 6 vko:n jakso = 229h 30 min</p> <p>Työvuoron pituus enintään 10h Yövuoro enintään 12h 2 §:n mukaisesti sopien työvuoro enintään 15h</p> <p>3-vuorotyöhön rinnastettava jaksotyö 3 vk = 114h ja 6 vk = 228h</p>
<p>AVAINTESSA Työaikakorvaukset</p>	<p>Yksityisen sosiaalipalvelualan TES Työaikakorvaukset</p>	<p>Terveyspalvelualan TES Työaikakorvaukset</p>
<p>Iltatyö klo 18.00 – 22.00 15 % rahakorvaus tai vastaava vapaa</p> <p>Yötyö klo 22.00 – 07.00 30 % rahakorvaus tai vastaava vapaa, jaksotyössä 40 % tai vastaava vapaa, yötyön vapaa-aikahyvityksenä 20 min</p> <p>Sunnuntaityö sunnuntaina, uudenvuodenpäivänä, loppiaisena, pitkäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, vapunpäivänä, helatorstaina, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, itsenäisyyspäivänä, joulupäivänä ja tapaninpäivänä</p> <p>lauantai-/ aattopäivästä klo 18.00 lukien sunnuntaihin 24.00 saakka varsinaisen palkan lisäksi maksetaan korottomaton tuntipalkka tai vastaava vapaa</p> <p>Lauantaityö klo 06.00 – 18.00 20 % rahakorvaus tai vastaava vapaa</p>	<p>Iltatyö klo 18.00–21.00 15 % rahakorvaus tai vastaava vapaa</p> <p>Yötyö klo 21.00–06.00 30 % korotettu perustuntipalkka tai vastaava vapaa; jaksotyössä 40 % korotettu perustuntipalkka tai vastaava vapaa</p> <p>Sunnuntaityö <i>sunnuntaina, uudenvuoden päivänä, loppiaisena, pitkänä perjantaina, pääsiäislauantaina toisena pääsiäispäivänä, vapunpäivänä, helatorstaina, juhannusaattona, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluattona, joulupäivänä, tapaninpäivänä</i></p> <p>tehdyiltä tunneilta 100 % korotettu perustuntipalkka</p> <p>Sunnuntaityökorotus maksetaan myös sanottuja päiviä edeltävänä päivänä klo 20.00–24.00 välisenä aikana tehdystä työstä lukuun ottamatta juhannus- ja jouluaattoa edeltäviä päiviä.</p>	<p>Iltatyö klo 18.00-22.00 15 % rahakorvaus Tai vastaava vapaa</p> <p>Yötyö klo 22.00-07.00 35 % rahakorvaus 45 % jaksotyössä</p> <p>Sunnuntaityö Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä sekä itsenäisyyspäivänä tai vapunpäivänä</p> <p>Luetaan alkavaksi lauantai-/ aattopäivästä klo 18.00 lukien</p> <p>100 % korotettu palkka tai sovittaessa vastaava vapaa</p> <p>Lauantaityö klo 07.00-18.00 20 % rahakorvaus</p> <p>Aattokorvaus</p>

<p>Aattokorvaus Pääsiäislauantaina, juhannusaattona ja muuksi päiväksi kuin sunnuntaiksi sattuvana jouluaattona klo 06.00 – 18.00 korottamaton tuntipalkka tai vastaava vapaa</p>	<p>Lauantaityö klo 06.00–20.00 25 % korotettu perustuntipalkka tai vastaava vapaa-aika. Lauantaityökorotusta ei makseta Lauantaityökorotukseen oikeutetulta ajalta.</p> <p>Tuntikohtaiset korvaukset vapaana Lisä- tai ylityöstä maksettava palkka tai muu tuntikohtainen korvaus voidaan <u>työnantajan ja työntekijän suostumuksella</u> vaihtaa vastaavilla prosenteilla korotettuun vapaa-aikaan säännöllisenä työaikana.</p>	<p>Joulu- ja juhannusaattona sekä pääsiäislauantaina, klo 00.00-18.00 väliseltä ajalta maksetaan 100 % korotettu palkka tai sovittaessa vastaava vapaa</p> <p>Lisät voidaan <u>sopia</u> vaihdettavaksi vastaavaksi vapaaksi. Vaatii työntekijän suostumuksen.</p>
<p>AVAINTESSA Vuosiloma</p>	<p>Yksityisen sosiaalipalvelualan TES Vuosiloma</p>	<p>Terveyspalvelualan TES Vuosiloma</p>
<p>Vuosilomaoikeus väh. 15 v. 38 lomapäivää väh. 10 v. 30 väh. 1v. 28 alle 1 v. 23</p> <p>Lomapäiviä kuuluu kalenteriviikossa 5. (pääsääntö; keskimäärin 5 työpäivää viikossa)</p> <p>Maanantain – perjantain välille osuvat työaika lyhentävät arkipyhät eivät kuluta lomapäiviä</p> <p>Sairastuttaessa ennen vuosiloman alkua tai sen aikana, sairausloman ajalle jäävät vuosilomat siirtyvät pyynnöstä.</p>	<p>Vuosilomaoikeus Vuosilomaoikeus väh. 15v. 30 lomapäivää väh. 1v. 25 alle 1v. 20 Lisäpäivät: Palveluslisään oikeuttavaa aikaa väh. 3 v. välittömästi ja katkotta jatkuneessa työsuhteessa nyk. työnantajalla TAI yht. väh. 10 v. palveluslisään oikeuttavaa aikaa = 3 lisäpäivää Lomapäiviä kuuluu kalenteriviikossa 5.</p> <p>Maanantain – perjantain välille osuvat työaika lyhentävät arkipyhät ei kuluta lomapäiviä</p> <p>Sairastuttaessa ennen vuosiloman alkua, vuosilomat siirtyvät pyynnöstä. Sairastuttaessa vuosiloman tai sen osan aikana, oikeus saada siirretyksi vuosilomaan sisältyvät kuusi lomapäivää ylittävät työkyvyttömyyspäivät. Omavastuupäiviä voi olla lomanmääräytymisvuoden aikana max. 6 kpl. Tt:le on taattava 4 viikkoa vuosilomaa lomakauden aikana, mikäli kertymä pienempi, ei omavastuuta sen osalta.</p>	<p>Vuosilomaoikeus väh. 15 v. 30 lomapäivää väh. 1 v. 25 lomapäivää alle 1 v. 20 lomapäivää</p> <p><u>Lisälomapäivät</u> lomaoikeus vähintään 25 pv = 5 lisäpäivää lomaoikeus 21–24 pv lomaoikeus = 2-3 lisäpäivää</p> <p>Lomapäiviä kuuluu ”normaalissa” kalenteriviikossa 5</p> <p>Maanantain-perjantain välille osuvat työaika lyhentävät arkipyhät eivät kuluta lomapäiviä</p>

<p>Lomarahana Jokaiselta täydeltä lomanmääräytymiskaudelta: 6 % - 15 v 5 % - yli vuosi 4 % - alle vuosi</p>	<p>Lomarahana Työntekijälle maksetaan lomarahana 50 % hänen tuntikohtaiset lisät sisältävästä vuosilomapalkastaan (ei lisälomapäivistä).</p>	<p>Lomarahana 50 % työehtosopimuksen mukaisesta vuosilomapalkasta (ei lisälomapäiviltä). Lasketaan kesäkuun säännöllisen kuukausipalkan perusteella ja maksetaan heinäkuun palkanmaksun yhteydessä.</p>
<p>AVAINTESSA Palkallisia vapaita</p>	<p>Yksityisen sosiaalipalvelualan TES Palkallisia vapaita</p>	<p>Terveyspalvelualan TES Palkallisia vapaita</p>
<p>Sairausloma Työsuhde on jatkunut keskeytymättä vähintään 60 kalenteripäivää:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varsinainen palkka enintään 60 kalenteripäivän ajalta - sen jälkeen kaksi kolmasosaa (2/3) varsinaisesta palkasta enintään 120 kalenteripäivän ajalta - työsuhde alle 60 kalenteripäivää: varsinainen palkka 14 kalenteripäivän ajalta 	<p>Sairausloma Työsuhteen pituus -> palkanmaksujakso: alle 1 kk -> sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää (50 % palkasta)</p> <p>1 kk- alle 3 v → 28 kalenteripäivää (täysi palkka) 3-5 v → 35 kalenteripäivää (täysi palkka) yli 5-10v → 42 kalenteripäivää (täysi palkka) yli 10 v → 56 kalenteripäivää (täysi palkka)</p> <p>Jos sama sairaus uusiutuu 15 kalenteripäivän kuluessa työhön palaamisesta, lasketaan sairausajan palkanmaksujakso kuin kyseessä olisi yksi poissaolojakso.</p> <p>Sairauden ajalta maksettavassa palkassa otetaan huomioon säännölliseltä työajalta tulevat tuntikohtaiset lisät.</p>	<p>Sairausloma Työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti 90 kalenteripäivää, maksetaan täysi palkka:</p> <p>alle 90pv → max. 2 viikkoa 90pv – 3v → 28 kalenteripäivää 3 – 5 v → 35 kalenteripäivää 5 – 10 v → 42 kalenteripäivää yli 10 v → 56 kalenteripäivää</p>

<p>Raskaus- ja vanhempainvapaa Raskausvapaa, varsinainen palkka 40 arkipäivää edellyttäen, että työsuhde on kestänyt välittömästi ennen äitiysvapaan alkamista 6 kk ja raskausvapaata on haettu viimeistään 2 kk ennen vapaan aiottua alkamista</p> <p>Vanhempainvapaa, varsinainen palkka 32 arkipäivää, että työsuhde on kestänyt välittömästi ennen vanhempainvapaan alkamista 6 kk ja vanhempainvapaata on haettu viimeistään 2 kk ennen vapaan aiottua alkamista</p> <p>Tilapäinen hoitovapaa Alle 10 v. sairastuneen tai vammaisen lapsen hoidon järjestämiseen neljä päivää, joista kolme kalenteripäivää on palkallisia päiviä</p> <p>Muita vapaita työpäiväksi sattuva</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50- ja 60-vuotispäivät - oma vihkiäispäivä - aviopuolison, vanhemman, aviopuolison vanhemman, lapsen, veljen ja sisaren hautajaispäivä tai uurnanlaskupäivä - asevelvollisuuslain mukainen kutsuntapäivä 	<p>Raskaus- ja vanhempainvapaa Varsinainen säännöllinen palkka raskausvapaa 40 arkipäivää, edellytys 3 kk työsuhde ennen laskettua aikaa. + 32 arkipäivää vanhempainvapaa työntekijällä jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 5§ mukaisesti vanhempainrahaan, edellyttäen, että työsuhde on kestänyt 3kk.</p> <p>Tilapäinen poissaolo Äkillisesti sairastuneen alle 10 v. tai vammaisen lapsen hoidon järjestämiseksi huoltajalla enintään kolme palkallista työpäivää.</p> <p>Muita palkallisia vapaita työpäiväksi sattuva</p> <ul style="list-style-type: none"> - muun perheenjäsenen äkillinen hoitoa vaativa sairastuminen - omat 50- ja 60-vuotispäivät - oma vihkiäispäivä (parisuhteen rekisteröinti rinnastetaan vihkiäisiin) - perheenjäsenen kuolema - perheenjäsenen tai lähiomaisen hautajaiset - Asevelvollisen kutsuntatilaisuus <ul style="list-style-type: none"> o perheenjäsenillä tarkoitetaan samassa taloudessa elävää avio- ja avopuolisoa ja näiden samassa taloudessa eläviä omia tai puolison lapsia. Lapseksi katsotaan myös otto- ja kasvattilapsi. o Lähiomaisella tarkoitetaan työntekijän perheenjäseniä sekä vanhempia, isovanhempia, lapsia, lapsenlapsia, veljiä, sisaria ja avio- tai avopuolison vanhempia. 	<p>Raskaus- ja vanhempainvapaa Raskausvapaan alusta lukien maksetaan täysi palkka 40 arkipäivältä, edellytyksenä 3kk työsuhde ennen laskettua aikaa.</p> <p>+ 32 arkipäivää vanhempainvapaata työntekijälle, jolla on sairausvakuutuslain 9 luvun 5§:n mukaisesti oikeus vanhempainrahaan, edellyttäen, että työsuhde on kestänyt 3kk.</p> <p>Tilapäinen hoitovapaa Alle 10 v. sairastuneen tai vammaisen lapsen hoidon järjestämiseen neljä päivää, joista kolme palkallisia päiviä</p> <p>Muita palkallisia vapaita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työpäiväksi sattuva oma 50- ja 60 vuosipäivät - oma vihkiäispäivä - lähiomaisen (lueteltu) siunauspäivä - asevelvollisuuslain mukainen kutsuntapäivä - pyritään järjestämään lyhyt tilapäinen poissaolo, joka johtuu lähiomaisen kuolemasta (ansiota ei vähennetä)
<p>AVAINTES luottamusmies</p>	<p>Yksityisen sosiaalipalvelualan TES luottamusmies</p>	<p>Terveyspalvelualan TES luottamusmies</p>

<p>Luottamusmiehen asettaminen Allekirjoittajajärjestöllä on oikeus asettaa luottamusmiehes</p> <p>Tietojen saanti</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikeus tarkastaa jäsentensä kirjalliset työsopimukset - oikeus saada tilastotietoja työntekijöiden lukumäärästä, keskimääräisestä ansiotasosta ja sen kehityksestä - oikeus saada kerran kalenterivuodessa seuraavat tiedot: suku- ja etunimet, uusien ja irtisanottujen palvelukseen tuloaika, tehtävänimike, toimintayksikkö - työnantaja antaa vuosittain selvityksen palkkaa koskevien arviointien perusteista ja niihin liittyneiden palkkatarkistusten kustannuksista - em. selvitys sisältää tiedot palkkaryhmittäin jaettavasta palkkasummasta, saajien lukumäärän ja keskimääräisen peruspalkan korotuksen 	<p>Luottamusmiehen asettaminen</p> <p>Yrityksen palveluksessa olevat saman työehtosopimuksen piiriin kuuluvat työehtosopimuksen allekirjoittajajärjestöön tai sen alayhdistykseen järjestäytyneet työntekijät valitsevat luottamusmiehen. Oikeus luottamusmieheen on allekirjoittajajärjestöllä, muttei sen alayhdistyksellä.</p> <p>Suureen tai alueellisesti hajautettuun yritykseen on oikeus valita luottamusmiehiä sen itsenäisiin alueisiin tai toiminnallisiin yksiköihin. Yrityksissä, joissa on valittu useita saman allekirjoittajajärjestön alueellisia tai yksikkökohtaisia luottamusmiehiä, voidaan joku heistä nimetä pääluottamusmieheksi tai sopia erillisestä pääluottamusmiehen valinnasta ja valintatavasta.</p> <p>Tietojen saanti</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikeus saada edustamistaan työntekijöistä kerran vuodessa, uusien työntekijöiden kohdalla neljännesvuosittain seuraavat tiedot: <ul style="list-style-type: none"> - työntekijän suku- ja etunimet sekä toimipiste - palvelukseen tuloaika uusista työntekijöistä sekä irtisanotuista, osa-aikaistetuista ja lomautetuista työntekijöistä. Määräaikaisten työsuhteiden osalta ilmoitetaan työsuhteen sovittu kesto ja peruste. - palkkaryhmät ja palkkaluokat, joihin työntekijä tai työ kuuluu - kaksi kertaa vuodessa: <ul style="list-style-type: none"> - koko- ja osa-aikatyöntekijöiden lukumäärä <p>Huom! myös muita tiedonsaantioikeuksia, jotka selviävät TES:n LM-sopimuksen 6 §:stä. Huomioon otettava myös yt-laki siellä missä sitä sovelletaan.</p>	<p>Luottamusmiehen asettaminen</p> <p>Yritykseen luottamusmiehen valitsevat yrityksen palveluksessa olevat saman työehtosopimuksen piiriin kuuluvat työehtosopimuksen osapuolena olevaan liittoon tai yhdistykseen järjestäytyneet työntekijät.</p> <p>Suureen tai alueellisesti hajautettuun yritykseen on oikeus valita luottamusmiehiä sen itsenäisiin alueellisiin tai toiminnallisiin yksiköihin.</p> <p>Tietojen saanti</p> <p>Luottamusmiehellä on oikeus saada kirjallisesti tai muulla sovitavalla tavalla seuraavat yrityksen työntekijöitä koskevat tiedot:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) työntekijän suku- ja etunimet sekä toimipiste b) uusien työntekijöiden työsuhteiden alkamispäivä c) tiedot irtisanotuista, lomautetuista ja osa-aikaistetuista työntekijöistä d) tiedot opiskelijoista, harjoittelijoista ja vuokratyövoiman käytöstä e) tiedot määräaikaisista työsuhteista, työsuhteen sovittu kesto sekä määräaikaisuuden peruste f) vaativuusryhmä tai vastaava, johon työntekijä tai hänen suorittamansa työ kuuluu, erityistekijälisän saajien lukumäärä, erityistekijälisien arvot ja jakautuminen eri ammattinimikkeiden välillä g) koko- ja osa-aikatyöntekijöiden lukumäärä, myös työhön kutsuttavat ja muu tilapäinen henkilöstö <p>Luottamusmiehellä on oikeus saada edellä mainitut tiedot kaksi kertaa vuodessa, kuitenkin uusien työntekijöiden osalta neljännesvuosittain.</p> <p>+ muut TES 7 §:ssä mainitut tiedonsaantioikeudet</p>
--	---	--

<p>Ajankäyttö Jos ei paikallisesti toisin muuta sovita, kiinteä vapautus annetaan seuraavasti</p> <table border="0"> <tr> <td>edustettavia</td> <td>vapautuksen määrä/vko</td> </tr> <tr> <td>5-19</td> <td>1,5 tuntia</td> </tr> <tr> <td>20-49</td> <td>3 tuntia</td> </tr> <tr> <td>50-99</td> <td>5 tuntia</td> </tr> <tr> <td>100-199</td> <td>8 tuntia</td> </tr> <tr> <td>200-299</td> <td>16 tuntia</td> </tr> <tr> <td>300-399</td> <td>23 tuntia</td> </tr> <tr> <td>400-499</td> <td>28 tuntia</td> </tr> <tr> <td>500-599</td> <td>34 tuntia</td> </tr> </table> <p>luottamusmies on päätoiminen, jos edustettavia on vähintään 600</p> <p>Luottamusmieskorvaus maksetaan samanaikaisesti vain yhdelle allekirjoittajajärjestön luottamusmiehelle, pääluottamusmiehelle jos on valittu</p> <p>korvaus suoritetaan myös varaluottamusmiehelle, jos hoitaa tehtävää vähintään kahden viikon ajan ja siitä ilmoitettu työnantajalle voidaan paikallisesti sopia maksaa myös muulle kuin pääluottamusmiehelle</p> <p>Luottamusmieskorvaus 1.5.2022 alkaen edustettavia 1-79 = korvaus 80 € edustettavia 80-159 = korvaus 100 € edustettavia 160-249 = korvaus 119 € edustettavia 250-339 = korvaus 157 € edustettavia 340-449 = korvaus 207 € edustettavia 450- = korvaus 242 €</p>	edustettavia	vapautuksen määrä/vko	5-19	1,5 tuntia	20-49	3 tuntia	50-99	5 tuntia	100-199	8 tuntia	200-299	16 tuntia	300-399	23 tuntia	400-499	28 tuntia	500-599	34 tuntia	<p>Ajankäyttö</p> <ul style="list-style-type: none"> - varataan riittävästi vapautusta työstä lm-tehtävien hoitamista varten - työnantajan ja luottamusmiehen välillä sovitaan siitä, milloin työstä vapautus annetaan - ellei syytä muuhun arviointiin ole, vapautusaika on seuraava: <table border="0"> <thead> <tr> <th><u>tt määrä</u></th> <th><u>vapautus h/ kolme viikkoa</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2-4</td> <td>2-6 tuntia</td> </tr> <tr> <td>5-25</td> <td>3-7 tuntia</td> </tr> <tr> <td>26-50</td> <td>7-11 tuntia</td> </tr> <tr> <td>51-100</td> <td>11-15 tuntia</td> </tr> <tr> <td>101-200</td> <td>14-20 tuntia</td> </tr> <tr> <td>201-300</td> <td>18-28 tuntia</td> </tr> <tr> <td>301-800</td> <td>26-52 tuntia</td> </tr> <tr> <td>801-</td> <td>kokonaan työstä vapautettu</td> </tr> </tbody> </table> <p>Luottamusmieskorvaus</p> <p>Määritelty LM-sopimuksen 8 §:ssä. Luottamusmieskorvaus €/kk 1.9.2023 alkaen</p> <table border="0"> <tr> <td>edustettavia 2-4</td> <td>28 €/kk</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 5-25</td> <td>55,00 €/kk</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 26-50</td> <td>64 €/kk</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 51-100</td> <td>77€/kk</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 101-200</td> <td>96 €/kk</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 201-300</td> <td>144 €/kk</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 301-</td> <td>170 €/kk</td> </tr> </table> <p>PLM:n korvaus on 121 euroa jollei em. taulukon perusteella ole suurempi.</p>	<u>tt määrä</u>	<u>vapautus h/ kolme viikkoa</u>	2-4	2-6 tuntia	5-25	3-7 tuntia	26-50	7-11 tuntia	51-100	11-15 tuntia	101-200	14-20 tuntia	201-300	18-28 tuntia	301-800	26-52 tuntia	801-	kokonaan työstä vapautettu	edustettavia 2-4	28 €/kk	edustettavia 5-25	55,00 €/kk	edustettavia 26-50	64 €/kk	edustettavia 51-100	77€/kk	edustettavia 101-200	96 €/kk	edustettavia 201-300	144 €/kk	edustettavia 301-	170 €/kk	<p>Ajankäyttö Varataan riittävästi vapautusta työstä luottamusmiestehtävien hoitamista varten. Ellei syytä muuhun arviointiin ole, luottamusmiehelle annetaan vapautusta edustettujen työntekijöiden lukumäärästä riippuen seuraavasti:</p> <p>Työntekijöiden määrä ja Vapautuksen määrä tuntia /3 viikkoa edustettavia 5–25: 3–7 tuntia edustettavia 26–49: 8–11 tuntia edustettavia 50–99: 11–15 tuntia edustettavia 100 –199: 14–18 tuntia edustettavia 200–299: 18–21 tuntia edustettavia 300–499: 22–27 tuntia edustettavia 500 tai yli: 27–32 tuntia</p> <p>Pääluottamusmieskorvaus ja ansionmenetykset LM-sopimus 9 §</p> <p>1.6.2023 lukien</p> <p>Työntekijöiden euroa/kk määrä</p> <table border="0"> <tr> <td>edustettavia 5–50</td> <td>84 €</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 51–100</td> <td>88 €</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 101–150</td> <td>106 €</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 151–200</td> <td>118 €</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 201–299</td> <td>144 €</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 300 tai yli</td> <td>157 €</td> </tr> </table> <p>Luottamusmieskorvaus</p> <p>1.6.2023 lukien</p> <p>Työntekijöiden määrä euroa/kk</p> <table border="0"> <tr> <td>edustettavia 5–25</td> <td>67€/kk</td> </tr> <tr> <td>edustettavia 26–50</td> <td>71€/kk</td> </tr> </table>	edustettavia 5–50	84 €	edustettavia 51–100	88 €	edustettavia 101–150	106 €	edustettavia 151–200	118 €	edustettavia 201–299	144 €	edustettavia 300 tai yli	157 €	edustettavia 5–25	67€/kk	edustettavia 26–50	71€/kk
edustettavia	vapautuksen määrä/vko																																																																			
5-19	1,5 tuntia																																																																			
20-49	3 tuntia																																																																			
50-99	5 tuntia																																																																			
100-199	8 tuntia																																																																			
200-299	16 tuntia																																																																			
300-399	23 tuntia																																																																			
400-499	28 tuntia																																																																			
500-599	34 tuntia																																																																			
<u>tt määrä</u>	<u>vapautus h/ kolme viikkoa</u>																																																																			
2-4	2-6 tuntia																																																																			
5-25	3-7 tuntia																																																																			
26-50	7-11 tuntia																																																																			
51-100	11-15 tuntia																																																																			
101-200	14-20 tuntia																																																																			
201-300	18-28 tuntia																																																																			
301-800	26-52 tuntia																																																																			
801-	kokonaan työstä vapautettu																																																																			
edustettavia 2-4	28 €/kk																																																																			
edustettavia 5-25	55,00 €/kk																																																																			
edustettavia 26-50	64 €/kk																																																																			
edustettavia 51-100	77€/kk																																																																			
edustettavia 101-200	96 €/kk																																																																			
edustettavia 201-300	144 €/kk																																																																			
edustettavia 301-	170 €/kk																																																																			
edustettavia 5–50	84 €																																																																			
edustettavia 51–100	88 €																																																																			
edustettavia 101–150	106 €																																																																			
edustettavia 151–200	118 €																																																																			
edustettavia 201–299	144 €																																																																			
edustettavia 300 tai yli	157 €																																																																			
edustettavia 5–25	67€/kk																																																																			
edustettavia 26–50	71€/kk																																																																			

<p>Luottamusmiehen koulutus</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammattiyhdistyskoulutukseen suositellaan myönnettäväksi palkallista työlomaa - työnantaja maksaa ateriakorvauksen 	<p>Luottamusmiehen koulutus</p> <p>Lähtökohtaisesti koulutussopimuksen mukaisesti. Kuitenkin vähimmäisoikeus 6 kalenteripäivän verran vuodessa ay-kurssille luottamusmiehelle ja 3 kalenteripäivän verran varaluottamusmiehelle (koulutussopimus 4 §).</p>	<p>edustettavia 51–100 77€/kk edustettavia 101–150 88€/kk edustettavia 151–200 101€/kk edustettavia 201–299 132€/kk edustettavia 300 tai yli 151€/kk</p> <p>Luottamusmiehen koulutus Palkallisen koulutuksen enimmäismäärä vuodessa 1 kuukausi.</p>
<p>AVAINTESSA neuvottelumenettely</p>	<p>Yksityisen sosiaalipalvelualan TES neuvottelumenettely</p>	<p>Terveyspalvelualan TES neuvottelumenettely</p>
<p>Neuvottelumenettely Luku 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - paikallisella tasolla asianomainen jäsenyhteisö ja asianomaisen sopimukseen osallinen allekirjoittajajärjestö tai sen rekisteröity alayhdistys - erimielisyys asiat ja paikallinen sopimus - edustaa luottamusmies, ilman eri valtuutusta - mikäli joku muu edustaa, niin voitava osoittaa valtuudet toimia 	<p>Erimielisyyksien ratkaiseminen (32 §)</p> <ul style="list-style-type: none"> - TES:n tulkintaan liittyvistä erimielisyyksistä neuvotellaan ensin työnantajan ja työntekijän tai luottamusmiehen kanssa, ilman aiheetonta viivytystä - jos asia jää paikallisesti erimieliseksi, siirtyvät asiat liittoneuvotteluihin - jos asia jää erimieliseksi liittoneuvotteluissa, voidaan asia viedä työtuomioistuimen ratkaistavaksi 	<p>Erimielisyyksien ratkaiseminen (32 §)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ensin on neuvoteltava työnantajan tai tämän edustajan ja työntekijän tai asianomaisen luottamusmiehen välillä. 2. Ellei yhteisymmärrystä saavuteta paikallisissa neuvotteluissa, on mikäli mahdollista erimielisyyskohdista ja osapuolten kannasta perusteltavina laadittava muistio. Muistio tehdään ja allekirjoitetaan kahtena kappaleena, josta annetaan yksi kummallekin osapuolelle. Muistion valmistuttua voi jompikumpi osapuolista alistaa erimielisyysasian sopijapuolten eli liittojen ratkaistavaksi. 3. Neuvottelut sekä yritys, että liittotasolla pyritään aloittamaan kahden viikon kuluessa ja käymään asiallisesti ja tarpeetonta viivästystä välttäen. 4. Ellei sopijapuolten välisissä neuvotteluissa saavuteta yhteisymmärrystä, voidaan asia saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

	<p>Paikallinen sopiminen (31 §)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sivun 52 pöytäkirjan menettelytapamääräysten mukaisesti voidaan sopia niistä TES:n kohdista, joissa on viitattu paikalliseen sopimiseen. - Lisäksi tuotannollis-taloudellisissa ongelmatilanteissa on mahdollista sopia taloudellisista etuuksista paikallisen sopimisen liitepöytäkirjan (s. 54) mukaisesti. - Paikallinen sopiminen työajoista TES:n 6 a §:n mukaisesti. - Yleensä sopijaosapuolena tt-puolella luottamusmies, mutta LM:n puuttuessa mahdollista myös, että työntekijät yhdessä tai heidän valitsemansa muu edustaja. 	<p>Paikallinen sopiminen (2 §)</p> <p>Paikallisesti voidaan sopia voimassa olevan työehtosopimuksen määräyksistä poikkeavasti paikallisen sopimisen liitteen mukaisesti. Työehtosopimuksen maininnat sopimismahdollisuudesta ilman viittausta tähän pykälään mahdollistavat työnantajan ja työntekijän välisen sopimisen ilman paikallisen sopimisen liitteen menettelytapamääräyksiä.</p>
--	---	---